

Epifani. 1. søndag efter de 3

Matthæus 3:13-17. Esajas 42:1-6. Apg 10:34-43

Epifanitiden er de første søndage efter julen, hvor valget af tekster skal vise kirken, hvem Jesus er. Første søndag efter de fremmede vise mænds afsløring af, at de forstod Kristus-hemmeligheden, da stjernen stod stille over drengen i Betlehem, præsenteres historien om Jesu dåb. Der er et stort tidsmæssigt spring fra Helligtrekonger til Jesu dåb. Nu gælder afsløringen af Jesus, hvordan Jesu gerning som Kristus begynder, og her er Johannes' dåb af Jesus en begivenhed, som stadfæster begyndelsen på Jesu gerninger og ord. Det er også først herfra, vi for alvor ved noget om Jesu historiske liv. Da kristendommen blev spredt, som en religion, der byggede på apostlenes forkyndelse, de såkaldte vidner til Jesus historien, så gjaldt vidnesbyrdet fra og med Jesu dåb. Det ser vi i teksten fra Apostlenes Gerning 10:34-43.

Dåb var velkendt i senjødedommen. Dåb blev arrangeret som en renselseshandling og/eller en omvendelseshandling efter profetens eller Rabbinerens forkyndelse. Dåb blev også brugt som et pagtstegn for proselytter, altså hedninge, som ønskede at tilslutte sig den jødiske religion, hvilket almindelig vis kun kunne ske ved omskærelse. Her blev dåben en erstatningsrite i stedet for omskærelsen, den såkaldte proselytdåb.

Når Jesus stiller op i køen til dåb af Johannes, så markerer han, at han ikke kun er menneske i kød og blod, men også en person, som underordner sig de religiøse forhold og regler, der nu engang er. Inkarnationen er både i det biologisk-historiske og i det socialt-religiøse. Man kan ikke sige at dåben var nødvendig for Jesus, men han gør det alligevel som tegn på, at også Jesus har ansigtet vendt mod Gud og vil vise det.

Der er også en anden pointe i det, Jesus siger til Johannes, at det skal ske for at opfylde al retfærdighed, i betydningen opfylde alt, der skal til, for at det går rigtigt til. Hvad betyder det? For Matthæus gælder det om at se alt, hvad Jesus gør, i forhold til de gammel testamentlige tekster. Matthæus er den evangelist, som har flest henvisninger til Det gamle Testamente, når han vil vise, hvad Jesus gør og siger, hvordan Jesus ligner det, vi ser i GT. Til denne søndag er valgt Esajas 42:1-6, om Herrens Tjener, til at forklare, hvem Jesus er.

Alle evangelier har historien om Jesu dåb, og alle evangelier fortæller historien, så det bliver en historie ikke kun om personen Jesus, men om den Treenige Gud, der nu træder i karakter og begynder noget nyt. Hvordan det? Jo, i historien er alle tre personer i guddommen aktive. Der er Jesus, som lader sig døbe. Der er Ånden, som kommer over ham og bliver over ham. Og der er stemmen fra Faderen, som siger, at Jesus er Guds søn. En stemme, som kun lyder over Jesu dåb, og Jesu forklarelse på bjerget, der afslutter Epifanitiden. To nedslag i Jesus-historien, hvor Gud afslører sig selv som den Treenige Gud, der ikke er tre forskellige, men en og et i alle handlinger.

Denne manifestation af den Treenige Gud på første færd, i historien om Jesus, leder direkte over i historien om Jesu pinsler og plager i ørkenen. Det kan ikke forstås anderledes, end at Jesu dåb er en dåb til kamp i verden mod ondsken og fordærvet. Det er den inkarnerede Gud, der ydmyger sig i omvendelse og indvielse til kamp under de sværeste forhold. Tænk, det er samme Ånd, som kommer over Jesus i dåben, hvor selv himlen åbner sig, der bagefter fører Jesus direkte ud i ørkenen for at plages af dæmonerne og Diabolos, den der splitter alting ad.

Ånden er over Jesus i glade dage med megen velsignelse, som den dag han blev døbt og var så tæt på Faderen, at ordene om Guds søn hang i luften, og Himlen var åben. Men samme Ånd

sender ham på en ensom og opslidende ørkenvandring, hvor de indre stemmer, bliver til fjender, som truer ham på hele projektet. Jesus bliver testet og prøvet på sin egen person.

Jesu dåb er begyndelsen. Den længe ventede begyndelse. Men også en begyndelse, som medfører udfordringer og kampe. Det var der nogen, der var vidner til. Det er de vidner, som leverer forkyndelsen til grundlæggelsen af kirken.

Salmeforslag:

73. Syng hver stjerne, syng af glæde

150. Jesus – det eneste, helligste, reneste